

Vážená paní A.

Sp. zn. 1639/2021/VOP/ŠO
Č. j. KVOP-27206/2021
Datum 22. června 2021

Vážená paní A.,

z pověření veřejného ochránce práv JUDr. Stanislava Křečka, který na mě přenesl některé oblasti své působnosti,¹ mj. i oblast cizinců, odpovídám na podnět ze dne 11. března 2021, který směřuje proti rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Alžíru (dále také „velvyslanectví“) ve věci zamítnutí žádosti Vašeho manžela, nar. xxxx, st. přísl. Alžírsko, o udělení krátkodobého víza.

V podnětu uvádíte, že Váš manžel podal dne 25. srpna 2020 na velvyslanectví žádost² o udělení krátkodobého víza. Velvyslanectví žádost na základě § 20 odst. 5 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců³ zamítlo, neboť manželství vyhodnotilo jako účelové. Dle velvyslanectví se Váš manžel rovněž dopustil podvodu tím, že při pohovoru úmyslně zatajil informace o své vízové minulosti. Po obdržení zamítavého rozhodnutí podal Váš manžel dne 8. října 2020 žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, nicméně Ministerstvo zahraničních věcí (dále také „ministerstvo“) důvody neudělení víza potvrdilo.⁴ Žalobu ke správnímu soudu Váš manžel nepodal.

Dovoluji si Vás informovat, že po podrobném seznámení s Vaším případem jsem neshledala důvod k zahájení šetření. Proto jsem se rozhodla **přistoupit k odložení podnětu** podle § 12 odst. 2 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv.⁵ Níže vysvětluji skutečnosti, které mě k tomuto závěru vedly. Dovoluji si zdůraznit, že jsem posuzovala pouze toto konkrétní řízení a brala v úvahu stav věcí do momentu jeho skončení. Jsem si plně vědoma toho, že Vaše manželství nebo skutečnosti, které vedly k zamítnutí žádosti, se od té doby mohly proměnit.

Velvyslanectví, a zejména ministerstvo zjistily vícero okolností, které je vedly k závěru o účelovosti Vašeho manželství. Správní orgány poukazují na způsob Vašeho seznámení prostřednictvím sociální sítě. Uvádí, že ve Vašich výpovědích panují podstatné rozpory ohledně průběhu vztahu, finančních poměrů, plánování svatby a dalších skutečností včetně trávení volného času, náboženského vyznání, formy uzavření sňatku, počtu hostů na svatbě a budoucích plánů ohledně případných společných dětí. V pohovorech jste

1 Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Žádost č. ALGI 2020 08 25 0001.

3 Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4 Nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza ze dne 17. prosince 2020, č. j. 312169/2020-VO.

5 Podle § 12 odst. 2 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv, ochránce může podnět odložit, jestliže je zjevně neopodstatněný.

se s manželem neshodli na tom, kdy jste se měli dohodnout na svatbě – Váš manžel uvedl rok 2016, Vy rok 2017. Dle manžela jste se poprvé fyzicky setkali v Alžírsku v květnu 2019 na 10 dnů a následně v listopadu 2019 na 30 dnů. Naopak dle Vaší výpovědi jste se poprvé setkali v červnu 2019 a následně v září 2019. Správní orgány také upozorňují na silnou komunikační bariéru (absenci společného komunikačního jazyka), slabé ekonomické zázemí Vašeho manžela (má pracovat jako hlídač) a na to, že se před Vaším seznámením snažil na sociálních sítích navázat kontakt i s jinými ženami z členských států EU. Dále uvádí, že jste během pohovoru odmítla odpovědět na některé z otázek důležitých pro posouzení žádosti Vašeho manžela a Váš manžel uvedl nepravdivé informace týkající se jeho vízové minulosti. Konkrétně Váš manžel nepřiznal dvě žádosti o vízum do Schengenského prostoru, kdy nejdříve v roce 2018 žádal o turistické vízum do Španělska a následně v roce 2019 o turistické vízum do Nizozemí. V obou případech měly být cílem jeho cesty luxusní hotely, v druhém případě měl Váš manžel cestovat jako manažer společnosti C.

Došla jsem k názoru, že důvody neudělení víza ve svém souhrnu nelze označit za bezdůvodné či neopodstatněné. Za problematickou shledávám především jazykovou bariéru mezi Vámi a Vaším manželem, rozpory ve výpovědích, fakt, že Váš manžel nebyl upřímný ohledně své vízové historie, a to, že jste odmítla odpovědět na některé z otázek, které Vám velvyslanectví položilo. Zdůrazňuji, že část argumentace, kterou velvyslanectví a ministerstvo v rozhodnutích uvedly, považuji za irelevantní (odkaz na věkový rozdíl mezi manžely, hodnocení Vaší sociální situace, hodnocení znalostí češtiny a českých reálií na straně Vašeho manžela) až nevhodnou (spekulace o důvodech studia češtiny či stereotypní výroky typu „jako většina mladých alžírských mužů je nepochybně motivován migrovat do Evropské unie“). Rovněž uvedení nepravdivých informací o vízové historii cizince nepředstavuje dle mého názoru automaticky „podvodné jednání“ dle § 20 odst. 5 písm. f) zákona o pobytu cizinců. V tomto je můj právní názor od právního názoru ministerstva dlouhodobě odlišný a toto téma je předmětem právě probíhajícího jednání mezi mnou a ministerstvem. Navzdory výše uvedenému nicméně po podrobném zhodnocení všech skutečností souhlasím s tím, že správní orgány na základě podkladů, které měly v době svého rozhodování k dispozici, vyhodnotily manželství na straně Vašeho manžela za účelové.

Považuji za důležité zdůraznit, že fakt, že Váš manžel s první žádostí o vydání víza neuspěl, samozřejmě nebrání tomu, aby podal žádost novou. Tato žádost by měla být posouzena individuálně a s přihlédnutím k novým okolnostem.⁶ Důrazně doporučuji odpovídat na všechny položené otázky upřímně. Pokud na některé z otázek nebudete chtít odpovědět, protože pro Vás budou příliš intimního rázu, doporučuji odpovědět v takové míře, která je pro Vás ještě akceptovatelná. Důvod, proč nechcete další informace sdělit, byste při pohovoru měla jasně vysvětlit. K nové žádosti můžete doložit důkazy potvrzující, že vztah mezi Vámi a Vaším manželem nadále aktivně trvá a od podání poslední žádosti se ještě prohloubil (např. důkazy o pravidelné a dlouhodobé on-line komunikaci, dokumenty potvrzující Vaše návštěvy manžela jako jsou např. letenky či datované

6 Podle článku 21 odst. 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009, ze dne 13. července 2009, o kodexu Společenství o vízech, předchozí zamítnutí žádosti o udělení víza nevede automaticky k zamítnutí nové žádosti. Nová žádost se posuzuje na základě všech informací, které jsou k dispozici.

fotografie, čestná prohlášení přátel a členů rodiny apod.). Rovněž by mohlo být nápomocné prokázat, že se jazyková bariéra mezi vámi zmenšila, potažmo Vám nebrání v komunikaci o komplexnějších záležitostech týkajících se společného žití a každodenního života. Velvyslanectví by mělo v rozhodnutí nové skutečnosti reflektovat.

V případě, že by ani za těchto okolností další žádost o vízum a žádost o nové posouzení nebyly úspěšné, můžete se na mě opět obrátit. Současně bych Vám v takovém případě doporučovala zvážit možnost podání žaloby k příslušnému krajskému soudu. To je možné učinit do 30 dnů ode dne, kdy žadatel obdržel rozhodnutí ministerstva. Správní žaloba je v tomto případě nejúčinnějším prostředkem obrany, neboť pouze soud (na rozdíl od veřejného ochránce práv) může rozhodnutí ministerstva zrušit.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)